

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

УДК 373.014.54(477)

На правах рукопису

КАРПЕКО Надія Миколаївна

**ОРГАНІЗАЦІЙНО ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В
УКРАЇНІ**

25.00.02 – механізми державного управління

Дисертація

на здобуття наукового ступеня

кандидата наук з державного управління

Науковий керівник:

ПОМАЗА-ПОНОМАРЕНКО Аліна Леонідівна,

кандидат наук з державного управління

Харків – 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	13
1.1. Соціально-економічна природа системи освіти.....	13
1.2. Сутність механізму організаційно-економічного механізму державного регулювання в системі загальної середньої освіти України...	33
1.3. Міжнародний досвід розвитку організаційно-економічного механізму державного регулювання в загальній середній освіті.....	55
Висновки до першого розділу.....	71
РОЗДІЛ II. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ.....	74
2.1. Особливості організаційно-економічного механізму державного регулювання в загальній середній освіті в сільській місцевості.....	74
2.2. Забезпечення фінансово-господарської самостійності загальноосвітніх установ.....	97
2.3. Вітчизняний досвід реформування організаційно-економічного механізму державного регулювання в загальній середній освіті.....	117
Висновки до другого розділу.....	137
РОЗДІЛ III. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-	

ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ.....	139
3.1. Регіональна специфіка організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті.....	139
3.2. Основні засади реалізації нових напрямів організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті.....	151
3.3. Стратегічні напрями удосконалення організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті.....	167
Висновки до третього розділу.....	187
ВИСНОВКИ.....	189
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	195
ДОДАТКИ.....	216

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. До сфери освіти сьогодні звернена увага багатьох науковців теоретиків і практиків державного управління. Тільки держави, що мають в розпорядженні високоефективну систему освіти, що відповідає сучасним вимогам, можуть увійти до числа розвинених країн сучасного світу. Практично в усіх країнах, що демонструють високі темпи економічного зростання, пріоритетним напрямом є розвиток освіти.

Для того, щоб вірно сприймати, аналізувати й оцінювати інформацію, людина повинна мати достатній інтелект і необхідний комплекс знань. Основи для цього закладаються саме на рівні загальної середньої освіти, що пред'являє все більш високі вимоги до загальноосвітніх установ.

Дослідження організаційно-економічного механізму державного регулювання в загальній середній освіті набуває особливу актуальність у наші дні, коли не припиняються дискусії з приводу реформи (чи модернізації) системи освіти. Вони ведуться як серед управлінців-практиків (не лише системи освіти), так і в академічних кругах. При цьому багато пропозицій щодо реформування вимагає ретельного критичного аналізу.

Основні розбіжності торкаються таких напрямів реформування організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті, як зміна статусу освітніх установ, перехід до нових нормативів і стандартів фінансування. При цьому основне обґрунтування вказаних проблем знаходиться в площині впровадження нових економічних європейських відносин у систему освіти.

Саме тому особливо актуальним стає дослідження всіх складових системи загальної середньої освіти: планування, оцінювання, прогнозування – як на національному, так і на регіональному рівнях.

Пошук ефективних механізмів державного регулювання загальною середньою освітою, оптимального розподілу повноважень між різними

рівнями управління є предметом постійної уваги теоретиків і практиків державного управління. Серед зарубіжних учених, які досліджували проблемні питання розвитку освіти, можна назвати Ф. Альтбаха, Г. Беккера, Е. Денісона, Дж. Кендріка, Дж. Тулі, Л. Кроксфорд, Я. Мінсера, Д. Олдермена, П. Скотта, Ф. Ван Вагта, Дж. Вайса, Б. Кларка, К. Моррісона та ін.

Важливі аспекти діяльності навчальних закладів, у тому числі проблеми розвитку механізмів державного управління освітою в Україні та їх функціонування в ринкових умовах, аналізують такі науковці, як В. Андрущенко, О. Васильєва, О. Дацій, С. Домбровська, М. Згуровський, А. Кобець, І. Лопушинський, В. Луговий, П. Надолішний, В. Огаренко, Л. Полякова, І. Приходько, В. Сиченко, М. Степко, Т. Фініков, С. Шевченко та інші.

Теоретичному осмисленню проблем функціонування освітньої системи в умовах становлення економічних європейських відносин в Україні та державноуправлінських механізмів присвячені наукові напрацювання В. Авер'янова, Л. Антошкіної, Г. Атаманчука, В. Бакуменка, М. Белінської, Л. Гриневич, Д. Дзвінчука, Н. Нижника, В. Тертички, В. Ткаченка, В. Токовенко та інших.

Незважаючи на досить широкий спектр досліджень з окресленої теми, досі відсутні наукові праці, в яких би комплексно розглядалися науково-теоретичні засади розробки та функціонування механізмів державного регулювання загальної середньої освіти. Категорії, закономірності, принципи, методи, системи, класифікація у сфері підготовки молоді практично не розроблені. Дослідники зосереджують увагу переважно на окремих проблемах. Саме тому потребує наукового вивчення з позицій державного управління організаційно-економічний механізм загальної середньої освіти.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.
Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових

основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом досліджено економічний механізм державного регулювання у сфері загальної середньої освіти й проаналізовано напрями його вдосконалення.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є розробка теоретичних засад і практичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку загальної середньої освіти в Україні.

Для досягнення зазначеної мети поставлено такі завдання:

- систематизувати теоретичні засади організаційно-економічного механізму в системі загальної середньої освіти;
- на основі системного й концептуально-порівняльного підходів оцінити стан і проблеми державного регулювання загальної середньої освіти України;
- проаналізувати міжнародний досвід розвитку організаційно-економічного механізму державного регулювання в загальній середній освіті;
- визначити регламентацію організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті України;
- розкрити особливості організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті в сільській місцевості;
- окреслити структурно-функціональні аспекти державного регулювання у сфері вивчення вітчизняного досвіду реформування організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті;
- сформувати стратегічні напрями удосконалення організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті.

Об'єкт дослідження є державна загальна середня освіта України.

Предметом дослідження є організаційно-економічний механізм

державного регулювання розвитку загальної середньої освіти в Україні.

Методи дослідження. Для реалізації мети й завдань дослідження використовувалася сучасна наукова методологія, заснована на таких принципах: переходу від абстрактного до конкретного, єдності початку дослідження й початку розвитку об'єкта, збігу логічного й історичного, збіжності законів розвитку об'єкта й законів його пізнання тощо. В основу методології дослідження було покладено системний підхід, методологічна специфіка якого відзначається тим, що він дозволив визначити об'єкт державного регулювання у сфері загальної середньої освіти з позиції його цілісності та розкрити сутність механізмів, що її забезпечують, а також типологізувати зв'язки, притаманні цьому складному об'єкту, і звести їх у єдину теоретичну картину. Автором використано низку наукових методів, а саме:

- соціологічний метод, що застосовувався для більш точного виміру й оцінювання процесів формування та взаємного впливу систем реформування освітніх кластерів;

- гіпотетико-дедуктивний метод, який став необхідним при формуванні методології дисертаційного дослідження і дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі державного регулювання економічного механізму загальної середньої освіти України. Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливість висновків, а й дав можливість також верифікувати практичні рекомендації з удосконалення функціонування та розвитку досліджуваного об'єкта;

- структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи розвитку та подальшого вдосконалення загальної середньої освіти України;

- діалектичний підхід і системний метод, на основі яких в загальному механізмі державного управління обґрунтовано та розкрито сутнісні

особливості, які впливають на процес модернізації державного регулювання організаційно-економічного механізму загальної середньої освіти України;

- ряд порівняльних методів, що дали можливість здійснити аналіз інструментів і механізмів державного регулювання розвитком загальної середньої освіти в Україні;

- статистичний метод, що дозволив оцінити сучасний стан функціонування досліджуваного об'єкта;

- прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи розвитку досліджуваного об'єкта.

Інформаційно-фактологічною базою дослідження є: закони України, укази Президента України, нормативні акти Кабінету Міністрів України; аналітичні матеріали Міністерства освіти і науки України, статистична інформація Державної служби статистики України тощо.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання розвитку теоретичних засад й обґрунтування науково-прикладних рекомендацій щодо розробки та впровадження дієвих форм і методів державного регулювання організаційно-економічного механізму загальної середньої освіти України.

Найбільш вагомими науковими результатами дисертаційного дослідження є такі:

уперше:

- визначено й обґрунтовано стратегічні напрями вдосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання у сфері загальної середньої освіти, що спрямовані на вдосконалення роботи регіональних департаментів (управлінь, відділів тощо) освіти і науки, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення розвитку такої сфери та раціоналізацію використання необхідних для цього ресурсів шляхом упровадження принципів субсидіарності, ефективності й інституціональності, а також підтримки надання високоякісних

загальноосвітніх послуг населенню щодо формування в нього інтелектуальних, соціальних, ціннісних і ситуативних компетентностей;

удосконалено:

– визначення регламентації організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті України, що полягає в установленні державою нормативів фінансування загальноосвітніх установ за умови забезпечення їх регіонального наповнення, які мають урахувувати специфіку цих установ, підвищувати якість освітніх послуг, що ними надаються, і становити підґрунтя для розробки та реалізації цільових програм у зазначеній сфері;

– методику оцінювання стану організаційно-економічного механізму державного регулювання загальної середньої освіти України, що передбачає використання системного і концептуально-порівняльного підходів, згідно з якими доцільно застосовувати абсолютні, відносні показники та показники доданої вартості, а також модель оцінювання й фінансування цієї сфери за результатами;

– структурно-функціональне забезпечення державного регулювання у сфері загальної середньої освіти в контексті реформування його організаційно-економічного механізму, концепт якого становить розмежування основних управлінських функцій різних рівнів такого регулювання, ключовим серед яких визнано місцевий, на цьому рівні мають активно реалізовуватися перспективні форми територіального співробітництва щодо забезпечення розвитку такої сфери на основі спільних інтересів і цілей (делегування одній територіальній громаді виконання завдань від іншої громади у цій сфері з передачею певних ресурсів, реалізація спільних проектів, спільне утримання й фінансування відповідних установ комунальної власності тощо);

діталі подальшого розвитку:

– систематизація теоретичних засад організаційно-економічного механізму державного регулювання в системі загальної середньої освіти, що дозволило визначити можливі синергетичні ефекти, які відбивають

інтегральну характеристику економічних, соціальних, педагогічних та інших кінцевих результатів при відтворенні знань, що передбачає надання такою системою освіти соціально значущого блага, насамперед, на безоплатній основі, яке відзначається дифузійним й узагальненим характером і повинно відповідати вимогам часу та потребам суспільства;

– узагальнення закордонного досвіду розвитку організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті й обґрунтування напрямів його адаптації в Україні з використанням засадничих міжнародних принципів освіти при формуванні вітчизняної державної освітньої політики: навчання соціальному співіснуванню; навчання отриманню знань, функціональним компетентностям та інноваційному мисленню; навчання, зокрема в межах освітніх програм стартапу, повноцінному та ефективному використанню набутих знань з метою підвищення власного добробуту й економічного розвитку держави; навчання збереженню традицій, цінностей вітчизняної історії і культури; забезпечення повсюдності впровадження е-освіти на базовому рівні та державно-громадського управління системою освіти такого рівня;

– сутність і особливості організаційно-економічного механізму в загальній середній освіті в сільській місцевості, що вказують на необхідність розробки й реалізації проектів щодо підтримки функціонування та розвитку системи такої освіти на засадах публічно-приватного партнерства, зокрема установлення, правове визнання та легітимація взаємозв'язків між усіма зацікавленими учасниками цієї системи, забезпечення розподілу функцій, ризиків і відповідальності між ними, залучення державними й місцевими органами влади інвестицій в об'єкти освітньо-гуманітарної інфраструктури, створення соціокультурних центрів на базі шкіл тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Основні ідеї та висновки дослідження доведено до конкретних положень, методик і рекомендацій. Вони можуть бути використані в практичній діяльності органами державного управління на загальнонаціональному та регіональному рівнях, зокрема під час

планування роботи установ загальної середньої освіти України.

Матеріали дисертації можуть також використовуватися в навчальному процесі при підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», у системі перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, при підготовці методичних матеріалів, лекцій та практичних занять з публічного управління та адміністрування. Запропоновані в дисертації положення, висновки і рекомендації мають практичне значення, що підкреслюється:

Актом впровадження результатів у Національному університеті цивільного захисту України, в якому зазначається, що пропозиції автора використовуються при викладанні дисциплін «Державна політика: аналіз та механізми впровадження» та «Управління соціальним і гуманітарним розвитком» за програмою підготовки магістрів державного управління у Національному університеті цивільного захисту України (акт №3 від 17.05.16), довідкою про впровадження Харківської міської ради (довідка про впровадження №23/07 від 29.04.16); та довідкою про впровадження у роботу Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, в якій зазначено, що результати дослідження можуть бути використані в роботі Відділу дошкільної, загальної середньої, колекційної та позашкільної освіти (довідка про впровадження №67 від 25.04.16).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею. Висновки та результати, у тому числі й ті, що характеризують наукову новизну, сформульовані й отримані здобувачем особисто. У роботі не використані ідеї А. Л. Помази-Пономаренко, у співавторстві з якою підготовлені дві наукові праці.

Публікації. Основні положення дисертації викладено автором у наукових публікаціях, 7 статей (з них 6 у фахових наукових виданнях), 5 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 3.75 д.а

Структура дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (197 найменування). Загальний обсяг роботи – 216 сторінок, з них 195 сторінок – основний текст.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертації пройшли апробацію на Міжнародних та Всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях, а саме: V Міжнародній науково-практичній конференції «Інформаційний простір. Українські реалії: досвід трансформацій» (м. Хелм, Польща, 28.11.2015 р.), I Міжнародній науково-практичній конференції «Забезпечення промислової та цивільної безпеки в Україні та світі» (м. Луцьк, 19–21.05.2016 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правові, управлінські та економічні аспекти трансформації сучасного громадянського суспільства» (м. Київ, 25.03.2016 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика» (м. Харків, 28–29.04.2016 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми техногенно-екологічної безпеки: освіта, наука, практика» (м. Харків, 24.11.2016 р.), II Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Дистанційне навчання- старт із сьогодення в майбутнє»(м. Харків, 19.05.2016 р.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абашкіна Н. В. Принципи розвитку освіти в Німеччині / Н.В. Абашкіна. – К. : Вища школа, 1998. – 207 с.
2. Андрущенко В. П. Модернізація освіти : політика і практика / В. П. Андрущенко // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 3. – С. 12–15.
3. Андрущенко В. П. Засоби дистанційного електронного навчання і педагогічні технології / В. П. Андрущенко, А. П. Кудін // Вісник академії дистанційної освіти. – 2004. – № 2. – С. 2–7.
4. Андрущенко, В. П. Вища освіта в пост-болонському просторі : спроба прогностичного аналізу / В.П. Андрущенко // Філософія освіти. – 2005. – № 2. – С. 27–32.
5. Андрущенко В. П. Інноваційний розвиток освіти в стратегії «Українського прориву» / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 10–17.
6. Андрущук А. Г. Освіта у країнах європейської спільноти : структура і управління / А. Г. Андрущук // Проблеми науки. – 2000. – № 8. – С. 54–60 ; № 9. – С. 54–59.
7. Антонюк О. Менеджмент в освітянській сфері : концептуальні засади / О. Антонюк // Персонал. – 2006. – № 10. – С. 58–65.
8. Атаманчук Г. В. Теорія державного управління : курс лекцій / Г. В. Атаманчук. – М. : Юрид. лит., 1997. – С. 86.
9. Бабкіна О. Проблеми підвищення якості освіти в Україні у контексті Болонських реформ / О. Бабкіна // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9. – № 1. – С. 91–94.
10. Байкова О. М. Концептуальні основи державної політики в області освіти і економічні межі її комерціалізації / О. М. Байкова // Економіка освіти. – 2007. – № 1. – С. 98–110.

11. Байнев В. Ф. Проблемы интеграции образования стран – участниц СНГ и западной Европы / В. Ф. Байнев // Образовательные технологии. – 2004. – № 1.–С. 3–9.
12. Балихін Г. Субсидії у галузі освіти – перспективний інструмент державної політики / Г. Балихін, А. Красильнікова, Ю. Чеботаревський ; [пер. В. В. Сміян] // Вища шк. – 2002. – № 2/3. – С. 85–90.
13. Бакуменко В. Д. Методологія державного управління проблеми встановлення та подальшого розвитку// Вісник УАДУ. – 2003. – № 2. – С. 11–27.
14. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : Проблеми теорії, методології, практики : [монографія] / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
15. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління : [навч. посіб] / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній. – К. : Міленіум, 2003. – 256 с.
16. Бесчастний В. М. Концепція організації системи управління фінансовими коштами галузі освіти і науки / В. М. Бесчастний // Економіка та держава. – 2009. – № 11. – С. 10–11.
17. Бесчастний В. М. Розвиток інформаційного суспільства як позитивний чинник впливу на якість управління вітчизняною освітою [Електронний ресурс] / В. М. Бесчастний // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2009. – № 4. – Режим доступу до журналу : <http://www.dy.nauka.com.ua>.
18. Бондарчук Ю. Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу / Ю. Бондарчук, Г. Чуйко, Н. Чуйко // Вища шк. – 2005. – № 2. – С. 35–41.

19. Бригадир М. Стратегічно-управлінські напрями проектування модульно-розвивальних інновацій / М. Бригадир // Технологія інноваційного пошуку в системі вищої освіти : зб. матеріалів до регіон. наук.-метод. конф., 19 квіт. 2002 р. / Терноп. акад. нар. госп-ва, Ін-т експерим. систем освіти. – Т., 2002. – С. 63–65.

20. Буда Т. Нові підходи до підготовки спеціалістів у системі вищої освіти / Т. Буда // Технологія інноваційного пошуку в системі вищої освіти : зб. матеріалів до регіон. наук.-метод. конф., 19 квіт. 2002 р. / Терноп. акад. нар. госп-ва, Ін-т експерим. систем освіти. – Т., 2002. – С. 80–82.

21. Биков В. Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби технології: монографія / [В. Ю. Биков, О. О. Гриценчук, Ю. О. Жук та ін.] / Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. – Київ : Атіка, 2009. – 340 с.

22. Вакарчук І. Виступ Міністра освіти і науки І. Вакарчука на нараді з питань забезпечення функціонування та розвитку освіти за участі Президента України / І. Вакарчук // Освіта України. – 2008. – 29 лют. (№ 16). – С. 2–3.

23. Вакарчук І. О. Пріоритетні питання державної політики : [тез. виступу Міністра освіти і науки України І. О. Вакарчука на засіданні Кабінету Міністрів України 23 квіт. 2008 р.] / І. О. Вакарчук // Освіта. – 2008. – 23–30 квіт. – № 17. – С. 2.

24. Вища освіта України у національному і глобальному контекстах : зб. наук. пр. / Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Яготин. філ. МАУП. – Яготин : Б.в. ; К. : МАУП, 2005. – 143 с.

25. Вітренко Ю. Економічний механізм системи освіти : напрями удосконалення / Ю. Вітренко // Вища шк. – 2003. – № 1. – С. 37–50.

26. Вікторов В. Г. Управління якістю освіти (соціально-

філософський аналіз) : [монографія] / В. Г. Вікторов. – Д. : Пороги, 2005. – 286 с.

27. Вікторов В. Нові моделі управління освітою / В. Вікторов // Вища освіта. – 2005. – № 2. – С. 66–71.

28. Волович В. Болонський процес і нова парадигма освіти в Україні / В. Волович // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. – 2004. – № 4. – С.189–199.

29. Воронько О. Кадрова політика – універсальний важіль державного будівництва / О. Воронько // Вісник НАДУ.– 2004.– № 2.– С. 141–152.

30. Всемирная торговая организация (ВТО) и высшее образование. Стратегические ориентиры развития высшего образования и место университета в системе образования стран мира. Аналитические обзоры Центра проблем развития образования Белорусского государственного университета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.charko.narod.ru.

31. Владимирова А. Современное образование : политика выживания или развития? / А. Владимирова, Н. Акинфиева // Alma mater : вестн. высш. шк. – 2001. – № 10. – С. 3–7.

32. Вятчаніна Л. І. Сучасний стан, проблеми і перспективи підготовки кадрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом» // Університет. – 2009. – №6. – С.73–82.

33. Гальперіна В. Дослідження та аналіз освітньої політики у вітчизняному суспільствознавстві : здобутки, проблеми, перспективи / В. Гальперіна, В. Савельєв // Вища освіта України. – 2006. – № 4. – С. 21–28.

34. Гальперіна В. О. Освітня політика в трансформаційному суспільстві : соціально-філософський аналіз : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 / В. О. Гальперіна ; Акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. – К., 2003. – 17 с.

35. Гальчук І. Проблеми правового регулювання комерційної діяльності вузів різних форм власності / І. Гальчук // Економіка та право. – 2004. – № 1. – С. 40–44.
36. Гелпи Э. Образование и эволюция государства / Э. Гелпи // Социология : теория, методы, маркетинг. – 2002. – № 3. – С. 145–158.
37. Горішний З. Генератор розвитку нації: деякі аспекти реалізації завдань Нац. доктрини розвитку освіти / З. Горішний // Упр. освітою. – 2004. – № 12. – С. 5.
38. Гончаренко С. Гуманізація і гуманітаризації освіти / С. Гончаренко, Ю. Мальований // Шлях освіти. – 2001. – №2. – С. 2–7.
39. Гриневиц Л. Нам потрібна нова українська школа[Електронний ресурс]. – Режим доступу- <http://osvita.ua/school/51449/>.
40. Гринев В. Десять лет спустя : пути развития образования в Украине / В. Гринев // Комсомол. правда. – 2000. – 3 марта. – С. 12.
41. Гриневиц Л. М. Автобуси і дороги- умови введення опорних шкіл[Електронний ресурс] / Л. М. Гриневиц // Режим доступу :<http://osvita.ua/blogs/51384.-2016>
42. Гриценко В. П. Інноваційні підходи до управління навчальними закладами / В. П. Гриценко // Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 85–89.
43. Гриценко В.І., Кудрявцева С.П., Колос В.В., Веренич О.В. Дистанційне навчання: теорія і практика // Київ Наукова думка - 2004. - 375с.
44. Дем'янчук О. Освітня політика й управління освітою в перехідний період : теоретичні засади та практичне втілення / О. Дем'янчук // Директор шк. – 1999. – № 46. – С. 3.
45. Державне управління в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. Б. Авер'янова. – К. : Вид-во ТОВ «СОМІ», 1999. – С. 35–39.
46. Державне управління в Україні : наукові, правові, кадрові та організаційні засади : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка. – Л. : Львів. політехніка, 2002. – 352 с.

47. Дзоз В. Освітня справа як складник гуманітарної політики держави / В. Дзоз // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 36–40.
48. Дзвінчук Д. Державне управління освітою в Україні : тенденції і законодавство / Д. Дзвінчук. – К. : Нічлава, 2003. – 240 с.
49. Діденко А. О. Маркетингова наука для української освіти / А. О. Діденко // Післядиплом. освіта в Україні. – 2002. – № 2. – С. 71–73.
50. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – [5-те вид., стер.]. – К. : Знання, 2006. – 213 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
51. Друкер П. Задачи менеджмента в ХХІ веке / П. Друкер. - М., 2001. - 272 с.
52. Дьяченко В. Диалоги о реформировании школы / В. Дьяченко // Народное образование. - 2000. - № 2. - С. 275-284.
53. Дэниел Д. Учитесь жить вместе - главная задача на заре ХХІ века / Д. Дэниел //Перспективы. - 2001. - Т. XXXI, № 4. - С. 7-12.
54. Домбровська С. М. Якість освіти як одна з запорук вдалого державного реформування вищої школи України / С. М. Домбровська // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Харк. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – Вип. 1. – С. 149–154.
55. Домбровська С. М. До питання про формування державної освітньої політики України та її вдосконалення / С. М. Домбровська // Інвестиції : практика та досвід. – 2011. – № 5. – С. 50–55.
56. Закон України «Про освіту» /Кабінет Міністрів України; Постанова, Перелік від 26.04.2003 № 632/[Електронний ресурс] - Режим доступу/<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/632-2003-%D0%BF>.
57. Закон України «Про загальну середню освіту»/[Електронний ресурс]. - Режим доступу/<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/632-2003-%D0%BF>.
58. Єгоров Г. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за

кордоном / Г. Єгоров, Н. Лавриченко // Шлях освіти. – 1999. – № 1. – С. 19–23.

59. Жабенко О. В. Державна освітня політика в умовах європейської інтеграції / О. В. Жабенко // Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз : матеріали наук.-практ. конф. / за заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – Т. 2. – С. 126–128.

60. Жабенко О. Сучасна державна політика в галузі освіти України / О. Жабенко // Зб. наук. пр. Укр. акад. держ. упр. – К., 2000. – Вип. 2, ч. 4. – С. 327–332.

61. Жабенко О. Державне управління освітою у працях сучасних авторів / О. Жабенко // Вісн. Укр. акад. держ. упр. – 2002. – № 4. – С. 155–160.

62. Журавський В. С. Глобальні проблеми розвитку освіти та особливості їх прояву в Україні / В. С. Журавський // Проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., 20–21 лют. 2004 р. / Європ. ун-т, Асоц. навч. закл. України приват. форми власності та інші. – К., 2004. – С. 5–9.

63. Журавльова Ю. О. Про деякі аспекти формування законодавчих засад та правових механізмів державного управління вищою освітою / Ю. Журавльова // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – О. : ОРІДУ НАДУ, 2008. – Вип. 3. – С. 302–309.

64. Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту / М-во освіти України. – К., 1994. – Вип. 1. – 336 с.

65. Згуровский, М. Есть еще шанс у Украины... : [пути реформирования образоват. системы Украины] / М. Згуровский // Зеркало недели. – 2005. – 28 мая – 3 июня (№ 20). – С. 13.

66. Карпеко Н. М. Напрями удосконалення організаційного механізму державного регулювання розвитку середньої освіти України /

Н.М. Карпеко / Збірник наукових праць «Теорія та практика державного управління» – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2016. – Вип. 2 (53). – С.157-162

67. Карпеко Н. М. Формування економічних механізмів якісного розвитку середньої освіти /Н.М. Карпеко /Збірник наукових праць «Публічне управління та митне адміністрування» (правонаступник наукового збірника “Вісник Академії митної служби України. Серія: “Державне управління”) – Дніпро.: Вид-во УМСФ, 2015. – Вип.№2 (13) .- С.77-82.

68. Карпеко Н. М. Застосування економічного механізму державного реформування середньої освіти/Н.М. Карпеко / Вісник Національного університету цивільного захисту України : зб. наук. пр. – Х. : Міськдрук, 2016. – Вип. 1(4). – С. 67–72.

69. Карпеко Н. М. Проблеми та напрями удосконалення економічного механізму державного регулювання освіти/Н.М. Карпеко / Збірник наукових праць «Публічне управління та митне адміністрування» Серія: “Державне управління”) – Дніпро.: Вид-во УМСФ, 2016. – Вип.№2 (16) .- С.77-82.

70. Карпеко Н. М. Правові основи державного управління розвитку дистанційного навчання у сфері середньої освіти/Н.М. Карпеко [Електронний ресурс] // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2016. – № 4 – Режим доступу : http://el-zbirn-du.at.ua/2015_2/10.pdf.

71. Карпеко Н. М. Управлінсько-методологічний вимір використання соціального й освітнього потенціалу при формуванні безпеки регіонів України/А.Л. Помаза-Пономаренко, Н.М. Карпеко / Вісник Національного університету цивільного захисту України (Серія: Державне управління), 2016. – № 2 (5). – С.42-47.

72. Карпеко Н. Механізми підготовки конкурентоздатних фахівців/Н.М. Карпеко / Інформаційний простір. Українські реалії: досвід трансформацій: Матеріали V міжнар. наук.-практич. конфер.(м. Хелм, Польща 28 листопада 2015 р.): україномовний варіант / За заг. ред. О. Є.

Бухтатого, О. В. Радченка – Хелм :Вид-во ВШМВСК, 2016. – С.86-90.

73. Карпеко Н.М. Розвиток системи підготовки фахівців у сфері цивільної безпеки у вищій школі: державноуправлінський і правовий аспекти / А.Л. Помаза-Пономаренко, Н.М. Карпеко //Забезпечення промислової та цивільної безпеки в Україні та світі : І Міжнар. наук.-практ. конф. (19–21.05.2016 р.). – Луцьк : Луцьк. нац. тех. ун-тет. – С. 117–119.

74. Каленюк І. С. Особливості регулювання ринку освітніх послуг: монографія / І. С. Каленюк, Л. І. Цимбал. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2012. – 184 с.

75. Княжева, І. А. Системно-діяльнісний підхід до організації навчального процесу в умовах модернізації вищої освіти / І. А. Княжева // Наука і освіта. – 2005. – № 7/8. – С. 25–27.

76. Кобець А. С. Державна політика інтеграції освіти і науки України в системі інноваційної економіки : засади, механізми управління, напрями забезпечення [монографія] / А. С. Кобець. – Донецьк : ТОВ „Юго-Восток», 2012. – 472 с.

77. Кобець А. С. Інноваційний шлях розвитку вищої освіти України на сучасному етапі інтеграції до європейського співтовариства / А. С. Кобець // Інвестиції : практика та досвід. – 2009. – № 17. – С. 89–92.

78. Комарницький М. Державно-громадська система управління освітою / М. Комарницький // Аспекти самоврядування. – 2000. – № 3. – С. 34–35.

79. Концептуальні засади модернізації системи освіти в Україні : прогр. та матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 1 лют. 2002 р. / АПН України, Ін-т вищої освіти, Нац. техн. ун-т «ХПІ», Харк. гуманіт. ін-т «Нар. укр. акад.» та інші ; [редкол. : В. І. Астахова (відп. ред.) та інші]. – Х., 2002. – 205 с.

80. Комар Ю. М. Теоретико-методологічні аспекти категорії „управління” в контексті системного підходу / Ю. М. Комар // Менеджер.– 2006. – № 1. – С. 190 –197.

81. Красняков Є. Освітня політика як інструмент впливу держави

на систему освіти / Є. Красняков // Шлях освіти. – 2006. – № 4. – С. 11–13.

82. Кравченко В. В. Систематизація теоретико–методологічних засад управління шкільною освітою / В. В. Кравченко // Наук. вісн. АМУ. – 2011. – Вип. 4. – С. 259–269. – (Серія “Управління”).

83. Кремень В. Освітня політика у контексті соціально-демократичних цінностей / В. Кремень // Освіта України. – 2003. – 26 листоп.–3 груд. (№ 54). – С. 2.

84. Кремень В. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти : Стратегія. Реалізація. Результати / В. Кремень. – К. : Грамота, 2005. – 447 с.

85. Кроксфорд Л. Глобальне університетське навчання : проблема поєднання рідної культури студента і культури країни навчання / Л. Кроксфорд // Вища шк. – 2001. – № 1. – С. 94–103.

86. Курило В. С. Наша освіта – гарантія вашого успіху! : особливості розвитку вищої шк. в сучас. умовах східноукр. регіону / В. С. Курило // Гуманіт. науки. – 2003. – № 1. – С. 216–218.

87. Ластовченко І. Болонський процес і проблеми рівності та елітарності в освіті України / І. Ластовченко // Освіта і упр. – 2005. – Ч. 3/4. – С. 201–206.

88. Лапшова О. М. Основи управління освітою в умовах українського державотворення / О. М. Лапшова // Психолого-педагогічні основи гуманізації виховання і навчання в школах і вищих навчальних закладах : зб. наук. пр. / АПН України, Рівнен. екон.-гуманіт. ін.-т. – Рівне, 2000. – С. 292–295.

89. Леженіна О. Україна в європейському інформаційному просторі : освіта і право / О. Леженіна // Як нам упорядкувати вищу школу : VIII Міжнар. студ. наук. конф., 21 квіт. 2001 р. / АПН України, Ін-т вищ. освіти та інші. – Х., 2001. – С. 80–81.

90. Литвин О. Болонський процес і наші державні стандарти / О. Литвин // Вища освіта України. – 2004. – № 3. – С. 42–44.
91. Лігоцький А. О. Теоретичні основи проектування сучасних освітніх систем / А. О. Лігоцький. – К. : Техніка, 1997. – 210 с.
92. Лімачко Е. Е. Человеческий капитал в современной экономике – некоторые теоретические аспекты/Е. Е. Лімачко // <http://econom.nsc.ru/ieie/smu/conference/articles/>.
93. Лопушинський І. П. Формування та реалізація державної мовної політики в галузі освіти України : досвід, проблеми та перспективи : [монографія] / І. П. Лопушинський. – К.; Херсон : Олді-плюс, 2006. – 456 с.
94. Лопушинський І. П. Концепції державної мовної політики в Україні і: освітянський аспект / І. П. Лопушинський // Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. – Черкаси, 2007. – Вип. 102. – С. 129–135.
95. Луговий В. І. Управління освітою / В. І. Луговий. – К. : Вид-во УАДУ, 1997. – 302 с.
96. Лукіна Т. О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні : монографія / Т. О. Лукіна. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 292 с. .
97. Лукіна Т. О. Реалізація освітньої державної політики України : аспект доступності освіти / Т. О. Лукіна // Статистика України. – 2003. – № 4. – С. 40–43.
98. Мазак А. Управління освітою в умовах демократизації суспільних процесів / А. Мазак // Освіта і упр. – 2004. – Т. 6, № 4. – С. 49–52.
99. Матвієнко, П. В. До питання про сучасні педагогічні парадигми в системі вищої освіти / П. В. Матвієнко, С. О. Огієнко // Педагогіка і психологія. – 2003. – № 2. – С. 63–72.
100. Меморандум Міжнародної конференції «Освітня політика

щодо інклюзивної освіти : міжнародний досвід та українські перспективи», м. Київ, 13–14 квітня 2006 р. [Електронний ресурс] / Міжнар. фонд «Відродження». – Режим доступу : <http://www.irf.kiev.ua>.

101. Муковіз О.П. Викладання «Інформаційних технологій навчання» у системі дистанційної освіти Moodle / О. П. Муковіз // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011. – № 3. – С. 19–21.

102. Модернізація освіти в Україні : аналіт. огляд результатів всеукр. опитування керівників загальноосвіт. навч. закладів у 2004 р. / за заг. ред. О. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – 32 с.

103. Мизес Л. Человеческая деятельность. Трактат по экономической теории / Л., фон Мизес.-М., 2000.

104. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. // [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>.

105. Ніколаєв В. Нова державна політика і способи виживання освіти / В. Ніколаєв // Упр. освітою. – 2001. – Жовт. (№ 20). – С. 4–5.

106. Ніколаєнко С. Турбота про освіту – турбота про майбутнє! / С. Ніколаєнко // Уряд. кур'єр. – 2005. – 24 верес. (№ 181). – С. 8.

107. Ніколаєнко, С. М. Освіта в інноваційному поступі суспільства / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006. – 207 с.

108. Нижник Н. Р., Ситник Г. П., Білоус В. Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку) : Навч. посіб. / За заг. ред. П. В. Мельника, Н. Р. Нижник. – Ірпінь, 2000. – 304 с.

109. Нуртазіна Р. А. Проблемы образовательной политики в условиях глобализации / Р. А. Нуртазіна // Философия образования. – 2005. – № 1. – С. 52–63.

110. Огаренко В. М. Концепція управління освітою в Україні / В. М. Огаренко // Вісн. Нац. акад. держ. упр. – 2005. – № 1. – С. 211–217.

111. Огаренко В. М. Маркетинг освітніх послуг як об'єкт управління / В. М. Огаренко // Актуальні проблеми державного

управління : зб. наук. пр. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2004. – Вип. 1. – С. 141–148.

112. Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. О. Огнев'юк. – К. : Знання України, 2003. – 448 с.

113. Олдермен Д. Глобалізація вищої освіти : вільний ринок і національний інтерес : [політ. пробл. глобалізації вищ. освіти] / Д. Олдермен // Вища шк. – 2001. – № 6. – С. 113–118.

114. Олейникова О. Социальное партнерство в сфере профессионального образования в странах Европейского союза / О. Олейникова, А. Муравьева // Высш. образование в России. – 2006. – № 6. – С. 111–120.

115. Олексієнко А. Реформування освіти / А. Олексієнко // Екон. часоп. – 1997. – № 10. – С. 31.

116. Освіта України : зб. законів : [довід. вид. станом на 11 березня 2007 р.] / Харк. обл. орг. профспілки працівників освіти і науки України ; [упоряд., ред. С. О. Борисенко]. – Х. : Бурун Книга, 2007. – 303 с. – (Нормативні акти України).

117. Освіта в Україні – 2012: Інформаційно-аналітичний звіт про діяльність Міністерства освіти і науки , молоді і спорту України у 2012 році/ Укл. : О. А. Удод, К. М. Левківський, В. П. Погребняк, Д. Б. Панасевич, А. К. Солоденко. – К., 2013. – 416с.

118. Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти : монографія / О. І. Ляшенко, Т. О. Лукіна, Л. С. Ващенко та ін. / за ред. О. І. Ляшенка. – К. : Пед. думка, 2012. – 160 с

119. Паращенко Л. І. Державне управління розвитком загальної середньої освіти в Україні: методології, стратегії, механізми : монографія / Л. І. Паращенко. – К. : Майстер книг, 2011. – 536 с.

120. Полозова Т. А. Наукоемкое, проблемно-ориентированное образование – запрос XXI века / Т. А. Полозова // Мир образования –

образование в мире. – 2006. – № 1. – С. 35.

121. Постельняк А. І. Опорна школа [Методичний посібник]. – Кіровоград: Видавництво обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського. 2011. – 76 с.

122. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року // схвалено Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 344/201.

123. Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1135.

124. Про основи національної безпеки України : Закон України // Голос України від 22.07.2003. – № 134.

125. Расіна, Л. С. Проблеми інтеграції у сучасній професійній освіті : методологія, теорія, практика / Л. С. Расіна, О. М. Вознюк. – Л. : Сполом, 2004. – 234 с.

126. Рівний доступ до освіти // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук. редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 4. – С. 563–565..

127. Ромін А. В. Державні механізми управління маркетинговою діяльністю вищих навчальних закладів / А. В. Ромін // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління». – Л., 2014. – Вип. № 40. – С. 186–191.

128. Садковий В. П. Державне формування освітньої політики в напрямку впровадження європейських освітніх стандартів / В. П. Садковий // Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України». – К., 2013. – № 3. – С. 79–83.

129. Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/statistichni-dani-pro-zagalnoosvitni-navchalni-zakladi-ukrayini-za-2014/2015-ta-2015/2016-n.-r.html>.

130. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua/>
131. Ситник, Г. П. Державне управління у сфері забезпечення національної безпеки України: дис. ... доктора наук з держ. упр.: 25.00.01. – К., 2004. – 429 с.
132. Семєко Г. В. Освіта у Франції: економічні і соціальні проблеми / Г. В. Семєко // Економіка освіти. - 2012. - № 3. - С. 25-35.
133. Система фінансування освіти : аналіз ефективності / Під ред. С. А.Белякова. - К. Технодрук, 2004. - 182 с.
134. Скопін А. Ю. Міжнародний досвід реструктуризації мережі сільських шкіл / А. Ю. Скопін. - К.: АПКіПРО, 2012. – 46 с.
135. Смит А. Дослідження про природу і причини багатства народів. Кн. I - III. / А.Смит. - М.: Наука, 1993. - 325 с.
136. Смолин О. Н. Про регулювання економічних механізмів у сфері утворення / О. Н. Смолин // Економіка освіти. - 2002. - № 2. - С. 17-20.
137. Синицина Н. Досягнення якісно нового рівня підготовки фахівців з державного управління засобами стандартизації галузевої вищої освіти / Н. Синицина // Упр. сучас. містом. – 2004. – № 3/7-9. – С. 274–279.
138. Сиченко В. В. Система та механізми управління інноваційним розвитком вищої освіти в Україні / В. В. Сиченко // Економічний форум. – 2011. – № 2. – С. 34–40.
139. Сиченко В. В. Інтеграційна стратегія впровадження соціальної доктрини в державній політиці Євросоюзу / В. В. Сиченко, О. О. Сиченко // Інвестиції : практика та досвід. – 2013. – № 21. – С. 123–125.
140. Сисоєва С. О. Методологічні проблеми дистанційного навчання // Вісн. Акад. дистанц. освіти. – 2004. – № 2. – С. 21–28
141. Скуратівський В. Гуманітарна політика в Україні : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Скуратівський, В. Трощинський, С. Чукут ; Укр.

акад. держ. упр. при Президентіві України. – К. : Міленіум, 2002. – 261 с. – (Бібліотека державного службовця).

142. Соціально-географічні аспекти реструктурування мережі шкіл в сільській місцевості / Отв. ред. Д. Н. Лухманов. - К., 2011. - 154 с

143. Співаковський В. Чи є в Доктрини освіти бізнес-план? / В. Співаковський // Упр. освітою. – 2001. – Жовт. (№ 20). – С. 10–11.

144. Статистичні дані про загальноосвітні навчальні заклади України за 2014/2015 та 2015/2016 н. р 94 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/statistichni-dani-pro-zagalnoosvitni-navchalni-zakladi-ukrayini-za-2014/2015-ta-2015/2016-n.-r.html>.

145. Стратегія реформування освіти в Україні : рек. з освіт. політики / М-во освіти і науки України ; [за заг. ред. В. Андрущенко]. – К. : К.І.С., 2003. – 294 с.

146. Стратегія розвитку освіти в Україні : проблеми і перспективи / О. Коловійкова, Ю. Луковенко, В. Нікітін [та інші] // Психологія і сусп-во. – 2005. – № 2. – С. 100–141.

147. Страны ОЭСР. 2000: Статистический справочник ОЭСР / Пер. с англ. - М., 2001. - 240 с.

148. Сытников А. А. Обеспечение и защита права на информацию / А. А. Сытников, Л. В. Туманова. - М., 2001. - 344 с.

149. Тертичка В. Державна політика : аналіз та здійснення в Україні / В. Тертичка. – К. : Вид-во С. Павличко «Основи», 2002. – 750 с.

150. Тихонов А.Н. Управление современным образованием: социальные и экономические аспекты. Х.: Вита пресс, 2008- 127 с.

151. Ткаченко В. Освітня політика в контексті глобалізаційних процесів / В. Ткаченко // Освіта. – 2006. – 20–27 верес. (№ 36/37). – С. 6–7.

152. Тодосова Г. І. Обґрунтування моделі державно-громадського управління освітою / Г. І. Тодосова // Науковий вісник

Академії муніципального управління [Текст]. — 2013. — Вип. 4. — С. 351—358. — (Серія: Управління).

153. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами / ратифіковано Законом N 237/94-ВР (237/94-ВР) від 10.11.94 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_012.

154. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні»[Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://mon.gov.ua/content/ykaz.pdf>.

155. Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення системи вищої освіти України» від 17.02.2004 № 199/2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/199/2004>.

156. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. – 06.07.2013 р.

157. Україна. Цілі РозвиткуТисячоліття: 2010 : нац. доп. – К. : Держ-комстат, 2010. – 110 с.

158. Универсальные технологии управления / Валерий Шарапов, Елена Шарапова. – М. : Техносфера, 2012. – 496 с.

159. Ушакова Н.М., Воронова А.Б., Калиновська Л.Є. Про нормативно-правове забезпечення дистанційного навчання у вищому навчальному закладі // Нові технології навчання. Науково методичний посібник. - 2004. - №35. - С. 274-275.

160. Ушенко Н. В.Напрями відтворення людського капіталу та їх вплив на економічний розвиток країни //Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 9 (88). – С. 151–157. .

161. Фасхиев Х. А., Гараев И. М. Оценка конкурентного потенциала и конкурентоспособности высшего учебного заведения // Онлайн-научно-технический журнал «Scitech». – 2004. – № 1.

162. Федулова Л. І. Менеджмент організацій : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / за заг. ред. Л. І. Федулової. – К. : Либідь, 2003. – 446 с.
163. Фініков Т. «Управлінська міфологія» в сучасних підходах до аналізу освіти / Т. В. Фініков // Філософія освіти: Науковий часопис . – 01/2008 . – N1/2 . – С. 221-232.
164. Фрумін І.Д. Современные тенденции в политике информатизации образования / И. Д. Фрумін, К. Б. Васильев // Вопросы образования. – 2005. – № 3. – С. 70–83.
165. Фурсенко А. А. О состоянии и основных направлениях развития законодательства в области образования и науки : [тез. докл.] / А. А. Фурсенко // Вопросы образования. – 2004. – № 1. – С. 31–47.
166. Фурсенко А. О реализации приоритетных национальных проектов в сфере образования : [докл. на заседании Коллегии М-ва образования и науки РФ] / А. Фурсенко // Alma mater : вестн. высш. шк. – 2006. – № 1. – С. 21–24.
167. Хамел Г., Конкуренция за будущее. / Г. Хамел, К. К. Прахалад // М., 2002.
168. Хачатурян Х. Державне управління в контексті соціальної модернізації українського суспільства / Х. Хачатурян // Вісник НАДУ. – 2005. – № 2. – С. 73–79.
169. Хачатурян Х. Структурні компоненти інноваційного потенціалу державного управління / Х. Хачатурян // Вісник НАДУ. – 2006. – № 1. – С. 104–110.
170. Фурсін О. О. Механізми соціально-орієнтованого державного управління : автореф. дис... канд. наук з держ. управління: 25.00.02 / Олександр Олександрович Фурсін; Харківський регіональний ін-т держ. управління, Національна академія держ. управління при Президенті України. – Харків, 2012. – 20 с
171. Фурсенко А. А. О состоянии и основных направлениях

развития законодательства в области образования и науки : [тез. докл.] / А. А. Фурсенко // Вопр. образования. – 2004. – № 1. – С. 31–47.

172. Фролов В. А. Вариативное образование на селе: состояние и перспективы / В. А. Фролов // Наука и школа. - 2009. - № 5. - С. 25-29.

173. Фруммин И. Неэффективное в основе своей неразумно / И. Фруммин // Управление школой. - 2005. - № 14. - С. 7.

174. Харпер Х. Влияние рынка на профессиональное образование в Великобритании /Х. Харпер, Л. Гарнер // Педагогика. -2008. - № 6. - С. 96-102

175. Цветков В. Державне управління : теорія, методологія, практика / В. Цветков // Вісник Академії правових наук України. – 2003. – № 2–3. – С. 254–272.

176. Цехмістрова Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика; навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова, Н. А. Фоменко. – К. : Слово, 2005. – 280 с.

177. Чекмарьов В. В. Система економічних стосунків у сфері освіти; 1997. - 345 с.

178. Червона Л. Освіта і наука в Україні : позиція влади і опозиції / Л. Червона // Вища освіта України. – 2002. – № 4. – С. 65–69.

179. Чикало В. Г. Аналітична діяльність суб'єкта управління навчальним процесом / В. Г. Чикало // Управління освітою в регіоні : пошуки оптимальних шляхів : матеріали наук.-практ. конф., 22 квіт. 2003 р. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2003. – С. 75–78.

180. Чижевський Б. Освітня політика в Україні : пріоритети, завдання, принципи та шляхи їх упровадження / Б. Чижевський // Освіта України. – 2005. – 30 серп. (№ 64). – С. 6.

181. Шестаковська Т. Л. Організаційно-фінансові інновації у сфері загальної середньої освіти: міжнародний досвід / Т. Л. Шестаковська // Економіка і регіон. – 2013. – № 6. – С. 76 - 81.

182. Шестаковська Т. Л. Концептуальні засади функціонування організаційно-економічного механізму розвитку національної системи освіти/ Т. Л. Шестаковська // Науковий вісник Полісся 2015 - № 1 (1), - С.12-17.
183. Шилова В.І. Удосконалення державного регулювання ринку освітніх послуг / В. Шилова// Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2009. – № 4. – С. 191-194
184. Шишков Г. М., Шелапутіна С. В. Менеджмент якості в вузе // Электронный журнал «Проблемы качества в сфере образования». – 2001. – №2. – vw.tgm.stankin.ru.
185. Шульгіна В. Д. Розвиток національної освіти в Україні в умовах відкритого інформаційного простору / В. Д. Шульгіна, О. В. Яковлев // Професіоналізм педагога : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю Крим. держ. гуманіт. ун-ту. – Ялта, 2004. – Ч. 1. – С. 78–82.
186. Шукевич Б. Шляхи поповнення терміносистеми з дистанційного навчання// Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. Вип VI / Відп. ред. Л. О. Симоненко. – Київ.: КНЕУ, 2015. – С. 437 – 440.
187. Шляхи підвищення якості управління інноваційною діяльністю в освітній установі: збірка статей / Під ред. М. І. Мухіна - К.: Педаг., акад. Післядипломної освіти., 2008. - 360с.
188. Щорічне послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році». – К. : НІСД, 2013. – 576 с.
189. Янковый В. Болонский процесс : путем европейской интеграции / В. Янковый // Зеркало недели. – 18 октября 2003 г. – С. 5-6.
190. European Union (Офіційний сайт) / Implementation of «education and training 2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/ef0020_en.htm.

191. Lombardi J. Quality Engines: The American Research University Prototype / J. Lombardi, D. Graig, E. Capaldi, D. Gater, S. Mendonca // The Competitive Context for Research Universities. – The Center for Measuring University Performance, An Annual Report from The Lombardi Program on Measuring University Performance. – July, 2001 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://mur.asu.edu/research2001.pdf>.
192. Marginson S. The public/private division in higher education: a global revision / S. Marginson // Higher Education. – 2008. – №53. – pp. 307–333.
193. **Resources et results de l'ecole depuis vingt ans // Problemes politique et sociaux. - 2001.-№853.-P. 74-75.**
194. **Singh M. School enterprises: combining vocational leaning with production / M. Singh - Paris: UNESCO, 1998. - 61 p.**
195. **Stiglitz J. Towards a New Paradigm for Development: Strategies, Policies, and Processes. Given as Raul Prebisch Lecture at United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) / J. Stiglitz. - Geneva, October 19,1998.**
196. **Stonier T. The Wealth of Information. A Profile of the Postindustrial Economy / T. Stonier.-L., 1983.**
197. **Sakaya T. The Knowledge-Value Revolution or a History of the Future / T. Sakaya. - N.Y.; Tokyo; L., 1991.**